

СИЦ

сатирично
хумористични
додатак ЕПОХЕ

НЕДЕЉА
21
новембра
1920. год.
БЕОГРАД

Међу зетовима

Таст сецов'о на два зета
Да под своја стара лета
Седне код њих, попут кмета,
Да им буде сува штета.

Сиц-флајш има за два места,
Седео би лета двеста.
Ал' столица на мај неста,
И таст оста смешног геста!

Недељни рапорт

Рапорт ми је тужан врло,
Стегло му се гласно грло —
Нит ромори нити дречи,
Занемише пусте речи!
И рапорт би данас плаќо.
Јер певати није лако...

14.

Јадрански је проблем свршен —
Споразум је спетљан, смршен
Рим нам њиме душу сише.
Па чак и то обест брише,
Јер и даље — јадранише!

15.

У Грчкој се лудо сплело,
Пропао је Венизело,
Константин се нада влади.
Ал' Антанта мршти чело
И к'о реванж за то дело
Спрема пропаст свој Елади!..

16.

Савезници, они горе,
Које наши увек дворе —
Док другима дају форе,
Играју се с нама шоре,
Запели су да улоре
Чак и наше мониторе!

17.

И Врангела беда снађе,
Црвена му војска суди.
Пред њом чак до мора сађе,
Одступно и на лађе,
Да по Црном мору блуди...

ФЕЉТОН

Кнез у Паланци

(Свршетак)

4

Још истога вечера брујало је по целој Паланци да је онај Рус велики кнез, да је своја рускоме цару и да му зато приређује парастос. Мало место, па се крупне вести брзо шире и проширују. Тако је испало да је кнез удовац, јер је кнегиња, његова супруга, погинула од црвене гарде. А кнез би такође погинуо, да није био на фронту и благовремено напустио Русију. Па се чуло и тирдило да је кнез веома богат; да има читава села у Русији, али не жели да се враћа и остаће стално у Паланци. Неко је претурио да кнез намерава да се ожени Српкињом. И већ су тога вечера групе девојака шетале поред баба Живанине куће и загледале у ниске прозоре. А удвица Јула, у друштву своје комшике, неколико пута је продефиловала поред кнезовога стана и увек певушила: „Ах, Москва, Москва, золотаја голова...“

Али кнез Зарубаев није био у стану. Изашао је са гостима и отишао до општине, где је председник удесио малу зајмску и позвао поп Миту, да утаваче

Пловећа мина

Свршило се. Потписе су дали,
И споразум Јадраном се вину.
Барку носе узбуркани вали
И воде је на пловећу мину!

Сирота Клара

Висок, крут, сув, жута лица, коже као пергаменат, без зуба, са путничким шеширом, ушао је у пошту један Енглез. Ушао је лагано, одмереним корацима. Али на улазу, у пола се окренуо и рекао гласом, као црвачење шнице у тигању:

— Оди, Кларо!

Клара је мала, танка риђокоса, без прсију; има здраво крупне зубе. Она следије своме стрицу такође одмереним корацима.

Чика Енглез затражи шест поштанских марака, за шест писама, адресира-

распоред паастоса. А Миладин је једмах објавио кроз Паланку целокупан распоред и позвао мештане, да се одазову грађанској дужности и буду у цркви јутру у девет сати.

И некако тај паастос паде грађанству као велики празник, као народно весеље. Сви се спремају за ту свечаност као за богојављенску литију. Многи се још увече измили и избријали, а ко је то оставио кај сутра, спремао се да рано устане, јер ће већ око осам сати бити затворени сви дућани па и бербернице у знак жалости за покојним царом.

Учитељ Илија ставио је председнику у дужност, да сазове приређивачки одбор и објасни му значај сутрашње тужне свечаности, а он је пожурио кући, да мало прелиста историју света и прикупи најнужније податке о династији Романова. Јер он мора да држи беседу, да упозна грађанство са судбином те велике династије. А да остави да то учини поп Мита, била би беседа и сувише крића, јер поп Мита не би нагласио, да су ту динстију упропастили попови, разни Хермогени, Илијадори и Распућини...

Станко налбантин, са кметом Јанком, утврдио је јеловник лађе, која ће се одржати у Манетовој кафани и нарочито је наваљивао да се спреме и оне руске

них на шест различитих лица. Својом руком узе чика Енглез, марке и попови.

— Оди, Кларо!

Клара се окрете грацијом ма које локомотиве. Устури се; подбочи се; зајмури; отвори уста и исплави језик.

Чика Енглез, висок, крут, сув, жута лица — марку по марку влажио је језик мис Кларе, мале, танке риђокосе... И свих шест марака прилепио је на шест писама адресираних на шест различитих лица. Кад је био готов, окрете се излазу и опет рече:

— Оди, Кларо!

И одоше обоје одмереним корацима...

Кад сам после годину дана срео малу, танку, риђокосу Клару, усне су јој биле слепљене, од гумарабике са марака и није могла да отвори уста!..

Сирота Клара!..

Басна

Животиње многе, да прекрате време,
Препишу се тако око старе теме:
Која је човеку мила и по чему —
Која је од свију најмилија њему?
Пас се први диже, поносито лаје:
„Човек самном дели своје залогаје...“
„Мене воли вишев!“ — кој рже и пени
„Јер свој живот само поверила мени!“
На то мачка фркну: „Ко глупости дроби?
Човек мене воли, ја сам му у соби!“
Најзад и ваш дође по реду до речи,
Да изјавом својом препирање спречи.
Рече: „Права љубав да мене га веже —
Човек самном само и у кревет леже!“

питуљице са сиром, зване „пироги“. Председник Сима одобрио је да се из општинске благајне, а из партије за справку калдрме, утроши потребна суза за покриће ових трошкова.

Сваки члан одбора добио је по какву дужност и трудио се да је најтачније изврши. Алекса економ примио је на се да приволе удовицу Јулу, да је мајstor Јозеф изучи једну руску народну игру, јер ће после даће свакако бити и весеља. Тимотије поштар са одбором госпођа још истога вечера плео је венце, који ће се положити пред олтар у место на гроб великога покојника. Сви се дали на посао. Василије Иванович, Зарубаев, гледа све то и диви се тако безграницној љубави овог малог народа према матушки Русији. А његова газдарница баба Живана кува белију и објашњује му шта је то коливо.

И газда Мане умolio је редовне госте да раније напусте кафану, јер треба да се опере патос и да се мало опаје због сутрашњег банкета.

Сутрашњи дан очекиван је са највећим нестриљењем. Чак се учитељка толико одушевила за тај свечани дан, да је цело вече учила одабране ученице руску химну: „Боже цар ја храни“...

*

Гувернанта

Лепа, млада гувернанта, лепо врши своју дужност већ пуна три месеца, у једној отменој породици. Свако јутро устаје пре свију, разбуди децу, спреми их и цео дан се са њима забавља. Тако ради из дана у дан. Али једно јутро гувернанта не устаде. То зачути домаћицу и пожури у гувернантину собу. Али гувернанта лежи у постељи и једва проговори, да јој је веома тешко.

Три дана се не диже гувернанта из постеље. Болест не попушта. И четвртога дана позваше домаћег лекара. Домаћица га уведе у гувернантину собу. Лекар је дugo и озбиљно прегледао болесницу, али никако није могао да утврди болест. Најзад замоли домаћицу да га остави на само са болесницом. Као се домаћица удали, лекар неструпљиво запита гувернанту:

— Ама, шта вас боле, госпођице?

— Ништа, господине докторе, али нећу бесплатно да радим. Ово је већ три месеца, како не добијам своју уговорену плату! . . .

Лекар ништа не одговори, већ лагано зашипи врата и поче да се свлачи.

Гувернанта се уплаши и викну:

— Шта радите то, господине докторе?

— Ћутите, госпођице! — вели јој тихо лекар. Ћутите! И ја већ три године не добијам хонорар од ове породице, па хоћу и ја да легнем крај вас, ако то помаже! . . .

Никад паланачка црквица није била тако пуне света као те суботе на томе парадосу. Ни поп Мита никад тако свечано није чинодејствовао као тада. А учитељ никад није тако одушевљено говорио, као на томе парадосу. И кад је завршио са: „Вечнаја памјат Николају Другом, сину Александра Трећег и данске принцеze Дагмар“, чуло се чак и јецање. То се удовица Јула заплакала и плачући је пришла кнезу Ивановичу и промуцала грцајући:

— Сажаљевам . . .

То је дало повода и осталим присутним да по реду прилазе кнезу и да му сваки рекне: „Божја воља . . . Шта ћете . . . Свићемо тамо . . . !“

А кнез се свима захваљује и са сваким се рукује и сви редом лагано излазе из цркве. А ту, на самоме излазу Миладин дјжи на послужавнику читаво брдо кољива и нуди сме редом, и свакоме, по наредби председниковој, дошапне:

— Немо да се растурате. Бидните у порти . . .

Кнез је последњи изашао у пратњи свештеника и учитеља. И њима је Миладин саопштио наредбу. Тада се председник издиже на прсте и викну:

— Господо и браћо, сви одавде из-

Чудновато!

По пропису моде строге
Начиних од себе дунду —
Поред зимске робе многе,
Имам муф и пелц и бунду,
И опет ми зебу — ноге! . . .

волте у Манетову гостионицу, да мало презалогајимо обичаја ради, за покој дунше, а на рачун општине, која овога тренутка заступа ожалошћену Русију... И сви се упутише Манетовој кафани. Пред кафаном учитељица је направила шпалир од ћака мушке и женске основе школе, а одабране ученице обучене у бело, на самоме улазу певале су: „Божје царја храни“ . . .

Кмет Јанко и Маје дочекивали су госте, а Станко налбантин и Јозеф шнајдер водили су свакога на одређено место. Тачно у једанаест донете је на сто кисела чорба, са којом је починао јловник, а тачно у један по подне донете су руске питуљице и српска гибаница као завршетак јловника. Око три сата отпочела је Јолетова циганска капела да изводи свој програм; па је онда настала игранка. Удовица Јула играла је неку Руску игру са Јозефом и мора да је играње било погрешно, јер је одмах за тим сам кнез Василије Иванович, Зарубаев наредио циганима да му свирају „козачак“ и одиграо је тако ватрено, да су му сви пљескали и викали: живио!

Дубоко у ноћ трајала је ова „тужна свечаност“, а за тим су се гости разилазили кућаца. Кнез савлајан одушевљенjem, није могао да се макне с места и

Мудре речи

Културно наслеђе
мираж

Љубав је жеља зници; мираж је брз вуз; венчање је теретни вез, а брак је судар вузова! —

Држава има само једну корисну врсту поштанских чиновника, то су — разносачи упутница.

Нађена деца припадају већином изгубљеним девојкама.

Да је брак слаба ствар доказ је то што га раскидају слабе жене.

За лажнога књижевника најдражја је ствар књижевни плаџијат.

Већина мужева прво упропасте мираж па онда — жену!

Шала

Учтива увреда

- По чему ћете познати идиота?
- По питању које ми стави.

Тачно

- Има ли чега новог у тим новинама?
- Има.
- Шта?
- Датум.

пренели су га у Манетову собу да се одмори. То је Јули било ужасно криво, јер се надала да ће је кнез одратити до стана, јер је према њој био веома љубазан, нарочито после њенога певшења некакве руске песме: „ах, как љубљу ја вас“ . . .

Три дана се препричавало шта је све било у цркви и у кафани и три дана је начелник позивао и саслушавао појединце: ко је све то приредио и у коме циљу и шта треба да значи то, што се општина толико истакла у тој свечаности, а начелника није ни известила? — Четвртога дана, било је опет све по старом. Рус се ретко виђао. Удовица Јула, пронашла је да јој је баба Живана некакав род и чешће је одлазила к њој. Али ретко кад да види кнеза. Он је од онога парадоса све усамљенији и ћутљивији. Дали га је потресао онај нагли прелаз из жалости у радост, или је Станков јловник био незгодан за руски стомак, или се чак мјежда Рус и стидео својих поступака на тужној свечаности? То нико не зна, али сви знају да се повукao и никуд се не виђа.

— Па дабоме!.. вели Алекса економ. Један дан хука-бука, па после ником ништа! Као да је тај кнез запео из Русије овамо, да се наједе о општинском трошку

Клерикалска трговина

Културно
наслеђе
Србије

Ђар велики с Корушком смо добили
И огроман капитал смо зачели.
Фронт јединства ми смо тиме пробили
И успешно братску слогу начели.

Гад их вером даље треба мравити
У том послу не смемо се одати,
Јер до год се народ даје гавити
Моћићемо Словеначку продати.

наше Паланке, а после да га нико више не погледа! Па зашто смо стали на са-
моме почетку?

И тај Алексин протест раздрмао је приређивачки одбор, да се понова саста-
не и укаже пажњу руском кнезу. И већ после два дана Миладин је објавио
да је општински суд на своју пуној сед-
ници решио: да се доњи шор од данас зове улица кнеза Зарубаева. То вече „цвет грађанства“ носио је бакљаде пред кнезев стан. Кнез се изненадио, али је на предсезников поздрав одговорио: да му је необично мило, што му се указују толике почести и да никад то неће заборавити....

Десет дана доцније Манетова кафана доби назив „код рускога кнеза“. То је све дело онога одбора, који је неуморно радио, да се што више одужи кнезу, што је почастовао њихову Паланку својом високом посетом. Убрзо је сазвана друга пуне седница општинског суда, на којој је кнез Зарубаев изабран за по-
часнога грађанина. И опет је приређена бакљада у кнезеву почаст; и опет се он

захвалио грађанству. — А кад је из оближње вароши допутовао фотограф, приређивачки одбор умолио је кнеза да се сликају сви заједно, а вечиту успомену. И то је кнезу било мило.

Учестваше разне почести, учестваше ба-
кљаде и начелник се формално забрину за свој положај, јер то одушевљење толико расте и кнез толико осваја палан-
чане, да се врло лако може десити да се паланка прогласи за засебну кнежевину. Зато је начелник упутио надлежним повериљиви акт, а надлежни упутише повериљиву комисију, да испита ствар на лицу места.

И то је била прва комисија у краљевству нам, која је тачно свршила свој посао. Она је прво испитала начелника, који је своју ранију бојазан поткрепио још једним фактом, да паланчани удовицу Јулу зову „кнегиња Јула“; па је онда испитала баба Живану, која је изјавила: да од кнеза за кирију није још добила ни пребијене паре; па је припitala и удовицу Јулу шта мисли о кнезу? Она је кратко рекла: да најлепше о

њему мисли, али он је увек толико за-
мишљен да она просто не зна шта он о
њој мисли... И најзад је комисија ста-
вила кратка питања и самоме кнезу. А он је кратко и јасно одговорио:

— Много почести... Добри грађани...
Много почести, али ја од тога не могу да живим. Ја више немам ни једне ко-
нејке... Гладујем и зависим од милости ове добре бабушке...

Кад је комисија поднела надлежнима свој реферат, начелник је био одмах пре-
мештен, а новоме начелнику било је на-
ређено, да кнезу из партије на повери-
љиве циљеве издаје месечно издржавање,
док не сазна од самога кнеза које би се службе примио...

Кнез је изјавио да се прима ма какве службе и да се не стиди никаквога рада.

Од тада су престале бакљаде. Уд вица Јула не посећује своју рођаку Живку. Доњи шор се опет звао доњи шор, а Манетова кафана опет Манетова кафана.

Б.